

24.2.2025

Hallintovaliokunnalle
hav@eduskunta.fi

Kirjallinen lausunto hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräksi muiksi laeiksi HE 205/2024 vp

Otsikkoasiassa valtiovarainministeriö esittää kunnioittaen seuraavaa:

Valtiovarainministeriö pitää esitystä tärkeänä ja kannatettavana. Esityksen mukainen lainsäädäntö edistää myös merkittävimmän infrastruktuurin resilienssiä.

CER-direktiivin¹ kansallisessa täytäntöönpanossa on otettava huomioon valmiuslain (1552/2011) vireillä oleva kehittäminen päällekkäisen sääntelyn välttämiseksi. Sama koskee myös NIS2-direktiivin² täytäntöönpanoa.

Nyt esillä olevan lakiehdotuksen mukaan (1. lakiehdotuksen 13 §) kriittisen toimijan määrittämistä koskevan asian ratkaisee se ministeriö, jonka toimialaan käsiteltävä toimija kuuluu. Sisäministeriölle kuuluu ehdotuksen 7 §:n mukaan esitettävän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta, yhteensovittaminen ja kehittäminen.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomion mainittujen tehtävien haasteellisuuteen julkisen hallinnon osalta. Hallinnon pirstoutuneisuus, saman viranomaisen tai muun toimijan tehtävien jakaantuminen useiden eri ministeriöiden hallinnonaloille, laajamittainen julkisten tehtävien ulkoistaminen yksityisille toimijoille ja jatkuvat hallinnon rakennemuutokset vaikeuttavat kriittisen toimijan määrittämistä. Esimerkiksi kuntien ja hyvinvointialueiden tehtävien jakautuminen useille eri toimijoille tai useamman hallinnonalan ohjaus viranomaisen toiminnassa saattaa johtaa joko päällekkäiseen kriittisen toimijan määrittämiseen tai jättää jonkun olennaisen toimijan tältä osin huomiotta.

Lisäksi valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että NIS2- ja CER-direktiiveissä keskustason julkishallinnon toimija on määritelty samoilla sanoilla

¹ Kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä ja direktiivin 2008/114/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2557.

² Toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2555.

direktiivien englanninkielisessä versiossa: *"Public administration entities of central governments as defined by a Member State in accordance with national law"*.

CER-direktiivin täytäntöön panevassa 1. lakiehdotuksessa keskustason julkishallinnon toimijan edellä todettu kansallinen määrittely viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 §:n 1 momentin 1 kohtaan viitaten on kapeampi kuin NIS2-direktiivin täytäntöönpanoa koskevassa hallituksen esityksessä 57/2024 esitetyn tiedonhallintalain³ 3 §:n. NIS2-direktiivin täytäntöönpanossa keskustason julkishallinnon toimijoiksi esitetään myös valtion liikelaitoksia ja itsenäisiä julkisoikeudellisia laitoksia sekä eduskunnan virastoja. Eduskunnan virastojen osalta NIS2-sääntelyn soveltaminen on eduskunnassa erityisen arvioinnin kohteena.

Hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen 19 §:n mukaan asianomainen valvova viranomainen valvoo kriittiselle toimijalle säädettyjen ja määrättyjen velvoitteiden noudattamista. Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan esillä olevassa pykälässä olisi paikallaan säätää, että kukin ministeriö voisi toimialallaan määrätä valvovaksi viranomaiseksi myös jonkun muun, kuin 19 §:ssä nyt mainitun toimijan.

Valtiovarainministeriö antaa lähiaikoina hallituksen esityksen eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi. Annettavassa esityksessä todetaan yhteensovittamistarve myös esillä olevan ehdotetun lainsäädännön osalta.

Osastopäällikkö

Katju Holkeri

Lainsäädäntöneuvos

Jarmo Huotari

³ Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019).